

ЗАТВЕРДЖЕНО

Паказ Міністерства освіти і науки України

від 29 12 2023 р. № 1564

Оксен ЛІСОВИЙ

СТАТУТ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

(нова редакція)

Ідентифікаційний код 05408289

ПОГОДЖЕНО

Конференцією трудового колективу
Сумського державного університету
«28» липня 2023 р., протокол № 7

Суми 2023

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Цей Статут закладу вищої освіти розроблений відповідно до законодавства України і є документом, що регламентує діяльність Сумського державного університету (далі – Університет).

Університет створено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 1993 року № 646 «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів».

Повне найменування Університету – Сумський державний університет.

Скорочене найменування Університету – СумДУ.

Найменування англійською мовою – Sumy State University.

Скорочене найменування англійською мовою – SUMDU.

1.2. Місцезнаходження Університету:

вул. Харківська, 116, м. Суми, Сумська область, 40007.

тел. (0542) 64-04-99, факс 33-40-58.

електронна пошта: kanc@sumdu.edu.ua

Вебсайт Сумського державного університету в Інтернеті:
<https://www.sumdu.edu.ua>.

1.3. Університет є правонаступником таких юридичних осіб, що припинилися: Сумського фізико-технологічного інституту відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 1993 року № 646 «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів»; Української академії банківської справи (код ЄДРПОУ 23635020) відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року № 1398 «Про реорганізацію Української академії банківської справи; Державного підприємства «Сумський державний науково-дослідний інститут мінеральних добрив і пігментів» (код ЄДРПОУ 14005076) на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 370 «Про припинення Державного підприємства «Сумський державний науково-дослідний інститут мінеральних добрив і пігментів»».

1.4. Відокремлений структурний підрозділ кафедра військової підготовки Сумського державного університету є правонаступником юридичної особи, що ліквідувалася: Військовий двічі орденів Червоного Прапора інститут ракетних військ і артилерії імені Богдана Хмельницького Сумського державного університету на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2005 року № 381 «Про заходи щодо оптимізації мережі вищих військових навчальних закладів і військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів» та наказу Головнокомандувача сухопутних військ Збройних Сил України Міністерства оборони України від 03.03.2005 № 69 «Про переформування Військового інституту ракетних військ і артилерії в кафедру військової підготовки Сумського державного університету».

1.5. Університет є багатогалузевим (класичним) закладом вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії), проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих

підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

1.6. Університет є юридичною особою публічного права, належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності, може від свого імені набувати майнових і особистих немайнових прав і мати обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді.

1.7. Університет є неприбутковою бюджетною установою.

1.8. Мовою викладання в Університеті є державна мова. Застосування мов в Університеті визначається законами України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та «Про освіту». Вчена рада Університету має право прийняти рішення про викладання однієї, кількох або всіх дисциплін, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів англійською мовою та (або) іншими офіційними мовами Європейського Союзу, за умови що усі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, ними володіють. У разі якщо є письмове звернення від одного чи більше студентів, Університет забезпечує переклад державною мовою.

1.9. Учасники освітнього процесу мають права та обов'язки передбачені законодавством та цим Статутом, а також інші права та обов'язки, які можуть визначитися колективним договором, правилами внутрішнього розпорядку, рішеннями вченої ради та/або Конференцією трудового колективу Університету.

2. КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Університет є самостійним, незалежним і відповідальним у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених законодавством, що становить зміст його автономії та самоврядування.

2.2. Метою діяльності Університету є забезпечення підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни і досягнення цілей сталого розвитку, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

2.3. Діяльність Університету провадиться на принципах, визначених частиною 1 статті 32 Закону України «Про вищу освіту» та ґрунтується на його визначенні як:

1) університету європейського рівня за стилем, технологіями, якістю наукових та освітніх послуг й одночасно загальнонаціонального за змістом і рівнем діяльності, відповідального перед державою, регіоном та суспільством в цілому;

2) університету інноваційного типу, який зберігає свою ідентичність, класичну сутність із забезпеченням єдності фундаментальності та фаховості змісту освіти, Університету з чітко окресленою «третьою місією», здатного генерувати та забезпечувати трансфер сучасного знання, широку доступність до

одержання якісної освіти, задовольняти різноманітні особисті та суспільні потреби в галузях науки, освіти, культури, соціальної та іншої спрямованості;

3) університету, в якому наукова діяльність з широкомасштабною міжнародною спрямованістю та зі спиранням на інноваційні, передусім інформаційно-комунікаційні технології є головною домінантою розвитку, і якому притаманна органічна єдність наукового і освітнього процесу;

4) університетського комплексу, як масштабної багаторівневої поліфункціональної територіально розподіленої науково-освітньо-виробничої структури, що дозволяє виконувати функцію сприяння інноваційному розвитку регіону, суспільства в цілому, у тому числі різними формами інтеграції науки, освіти, виробництва і соціальної сфери;

5) університету зі стійкими демократичними традиціями, розвинутим студентським самоврядуванням, культом знань та науки, академічними свободами, атмосферою творчості, відкритості, вільного волевиявлення.

3. ПОВНОВАЖЕННЯ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

3.1. Міністерство освіти і науки України реалізує права та обов'язки уповноваженого Кабінетом Міністрів України органу стосовно Університету як центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, у підпорядкуванні та сфері управління якого перебуває Університет.

3.2. Міністерство освіти і науки України (далі – МОН):

1) затверджує Статут Університету та за поданням Конференції трудового колективу Університету вносить до нього зміни шляхом затвердження нової редакції;

2) укладає в місячний строк контракт з ректором Університету, обраним за конкурсом у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту»;

3) за поданням Конференції трудового колективу Університету достроково розриває контракт з ректором з підстав, визначених законодавством про працю, чи за порушення Статуту Університету та умов контракту;

4) здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Університету;

5) здійснює контроль за дотриманням Статуту Університету;

6) здійснює інші повноваження, передбачені законодавством.

3.3. МОН може делегувати окремі свої повноваження ректору Університету.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УНІВЕРСИТЕТУ

4.1. Діяльність Університету провадиться на основі принципів:

1) автономії та самоврядування;

2) розмежування прав, повноважень та відповідальності МОН, органів управління Університету та його структурних підрозділів;

3) поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;

4) незалежності від політичних партій, громадських та релігійних організацій.

4.2. Університет має права автономії, які полягають в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних, організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законодавством.

4.3. Автономія Університету визначається законодавством, цим Статутом і передбачає право:

- 1) розробляти та реалізовувати освітні (наукові) програми в межах ліцензованих спеціальностей;
- 2) самостійно визначати форми навчання та форми організації освітнього процесу;
- 3) обирати типи програм підготовки бакалаврів і магістрів, що передбачені Міжнародною стандартною класифікацією освіти;
- 4) приймати на роботу педагогічних, наукових, науково-педагогічних та інших працівників;
- 5) формувати та затверджувати власний штатний розпис відповідно до законодавства. При зменшенні чисельності осіб, які навчаються за кожною освітньою програмою, у межах 20 відсотків чисельності, визначеної на початок навчання за цією програмою, штатна чисельність науково-педагогічних працівників не скорочується;
- 6) приймати остаточне рішення про визнання, у тому числі встановлення еквівалентності, здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук і вчених звань доцента, професора під час зарахування на навчання та/або на посаду наукового чи науково-педагогічного працівника;
- 7) запроваджувати рейтингове оцінювання освітніх, мистецьких, науково-дослідницьких та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу;
- 8) надавати додаткові освітні, наукові та інші послуги відповідно до законодавства;
- 9) самостійно розробляти та запроваджувати власні програми освітньої, мистецької, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;
- 10) самостійно запроваджувати спеціалізації, визначати їх зміст і програми навчальних дисциплін;
- 11) присуджувати ступені вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти здобувачам, які відповідно до законодавства успішно пройшли процедуру атестації після завершення навчання на відповідному рівні освіти;
- 12) видавати документи про вищу, фахову передвищу, професійну (професійно-технічну) освіту в установленому законодавством порядку;
- 13) приймати рішення відповідно до законодавства про присудження і позбавлення ступенів доктора філософії, самостійно утворювати разові спеціалізовані вчені ради;

- 14) утворювати заклади загальної середньої освіти за погодженням з органами місцевого самоврядування;
- 15) виступати засновником чи співзасновником закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, коледжів;
- 16) утворювати, реорганізовувати та ліквідувати свої структурні підрозділи;
- 17) провадити видавничу діяльність, зокрема видавати підручники, навчальні посібники й наукові праці, а також розвивати власну поліграфічну базу;
- 18) провадити на підставі відповідних договорів спільну діяльність з закладами освіти, науковими установами та іншими юридичними особами відповідно до законодавства;
- 19) розміщувати свої навчальні, науково-дослідні та навчально-науково-виробничі підрозділи на підприємствах, в установах та організаціях;
- 20) брати участь у роботі міжнародних організацій;
- 21) запроваджувати власну символіку й атрибутику;
- 22) встановлювати власні форми морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу та інших працівників Університету;
- 23) звертатися з ініціативою до органів, що здійснюють управління у сфері вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти, про внесення змін до чинних або розроблення нових нормативно-правових актів у сфері вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти, а також брати участь у роботі над такими проектами;
- 24) бути засновником (співзасновником) інших юридичних осіб, які провадять свою діяльність відповідно до напрямів навчально-науково-виробничої, інноваційної діяльності Університету та/або забезпечують виконання його статутних завдань;
- 25) провадити фінансово-господарську й іншу діяльність відповідно до законодавства й цього Статуту;
- 26) відкривати поточні й депозитні рахунки в банках;
- 27) розпоряджатися власними надходженнями, зокрема від надання платних послуг;
- 28) здійснювати міжнародне співробітництво, укладати договори про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з закладами вищої освіти іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо відповідно до законодавства;
- 29) провадити освітню діяльність спільно з іноземними закладами освіти за узгодженими освітніми програмами;
- 30) формувати на своїй базі інноваційні структури різних типів (наукові та технологічні парки, бізнес-інкубатори, малі підприємства тощо) на засадах поєднання інтересів високотехнологічних компаній, науки, освіти, бізнесу та держави з метою виконання і впровадження інноваційних проектів;
- 31) утворювати навчальні, навчально-наукові та навчально-науково-виробничі комплекси, наукові парки та входити до складу консорціумів. Усі

учасники комплексу, консорціуму зберігають статус юридичної особи і фінансову самостійність;

32) встановлювати нормативи чисельності осіб, які навчаються, на одну посаду науково-педагогічного, наукового та педагогічного працівника у встановленому законодавством порядку;

33) самостійно визначати статті та обсяги витрат власних надходжень;

34) здійснювати реалізацію наукової та науково-технічної продукції (послуг), у тому числі спеціального призначення, що розроблена та виготовлена за власними технологіями, зокрема з метою її (їх) експорту відповідно до законодавства;

35) здійснювати медичну, стоматологічну практику, провадити іншу діяльність у сфері охорони здоров'я у порядку встановленому законодавством;

36) у рамках науково-технічної діяльності здійснювати розробку документації, що обґрунтовує обсяги викидів для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян - суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до законодавства;

37) у рамках науково-технічної діяльності проводити енергетичні аудити, сертифікацію енергетичної ефективності об'єктів будівництва, експертизу загальнопромислових норм питомих витрат палива, теплової та електричної енергії для промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства, а також інших підприємств, установ і організацій будь-якої форми власності та фізичних осіб; розробляти енерго- та екологоефективні схеми теплопостачання населених пунктів, розробляти, впроваджувати та супроводжувати системи моніторингу енерго- та водоспоживання будівель; здійснювати професійну атестацію осіб, які мають намір проводити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем у порядку встановленому законодавством порядку;

38) провадити діяльність у сфері інформатизації, у тому числі, створювати комплексні системи захисту інформації в автоматизованих системах відповідно до законодавства;

39) для забезпечення навчальної та наукової роботи здійснювати діяльність, що пов'язана з прекурсорів списку 2 таблиці 4 «Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770 в частині зберігання, перевезення, придбання, відпуску, знищення, використання прекурсорів;

40) для забезпечення навчальної та наукової роботи здійснювати діяльність, що пов'язана з використанням джерел іонізуючого випромінювання в порядку встановленому законодавством;

41) відповідно до Закону України «Про державну таємницю» при провадженні діяльності, пов'язаної з державною таємницею, організувати та здійснювати заходи й окремі дії з надання допуску та доступу до державної таємниці, обробки секретної інформації та її відтворення в будь-який спосіб,

створення, засекречення, використання, зберігання, транспортування матеріальних носіїв секретної інформації, при цьому, рівень режимних вимог та особливості забезпечення охороши державної таємниці визначається залежно від наданої відповідно до законодавства категорії режиму секретності;

42) проводити (здійснювати) наукову, науково-технічну експертизу у сфері науково-технічних розробок та дослідно-конструкторських робіт, фундаментальних і прикладних досліджень, у тому числі на стадії їх практичного застосування, інших сферах господарської діяльності, а саме наступних об'єктів експертизи: діючих об'єктів техніки (у тому числі військової) та промисловості, обладнання (у тому числі, яке експлуатується у галузі атомної енергетики), споруд, природних об'єктів тощо; проектів, програм і пропозицій різного рівня; науково-технічної продукції та/або документації; науково-дослідних та/або дослідно-конструкторських робіт в усіх галузях наукової діяльності; наукових праць; прав на об'єкти інтелектуальної власності, включаючи їх вартісну оцінку; ефективності науково-технічних та інноваційних проектів; інших об'єктів наукової і науково-технічної діяльності, щодо яких виникає потреба у проведенні експертизи, отриманні науково-обґрунтованих експертних висновків в порядку встановленому законодавством;

43) реалізовувати інші права, що не суперечать законодавству.

4.4. Університет зобов'язаний:

1) вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності;

2) мати внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти, у тому числі затверджену політику забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності (кодекс академічної доброчесності);

3) створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами;

4) оприлюднювати на офіційному вебсайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб інформацію про реалізацію своїх прав і виконання зобов'язань;

5) здійснювати освітню діяльність на засадах студентоцентрованого навчання.

4.5. Основні завдання Університету визначені в частині 1 статті 26 Закону України «Про вищу освіту».

5. СТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТУ

5.1. Структура Університету, статус і функції його структурних підрозділів визначаються цим Статутом та положеннями про відповідні структурні підрозділи, які затверджуються вченою радою Університету або ректором.

5.2. Структурні підрозділи Університету утворюються рішенням вченої ради Університету у порядку, визначеному законодавством і цим Статутом.

5.3. Основними структурними підрозділами Університету є: факультети, кафедри, бібліотека. Також структурними підрозділами Університету є: навчально-наукові, науково-дослідні інститути, науково-дослідна частина, підрозділи реалізації безперервної освіти впродовж життя, підрозділи підготовки кадрів вищої кваліфікації, підрозділи доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи підготовче відділення іноземних громадян, видавництво, культурно-мистецький центр, спортивний клуб, спортивно-оздоровчий центр, дитячий оздоровчий заклад, клінічні кафедри, університетська клініка.

5.4. Крім основних структурних підрозділів, визначених статтею 33 Закону України «Про вищу освіту», структурними підрозділами Університету є:

1) Відокремлений структурний підрозділ Шосткинський інститут Сумського державного університету (місцезнаходження: вулиця Інститутська, будинок 1, місто Шостка, Сумська область, 41100);

2) Кафедра військової підготовки Сумського державного університету (місцезнаходження: вулиця Кірова-165, місто Суми, Сумська обл., 40001);

3) Відокремлений підрозділ Санаторій-профілакторій Сумського державного університету (місцезнаходження: вулиця Санаторна, будинок 1, місто Суми, Сумська обл., 40018).

4) Відокремлений структурний підрозділ «Класичний фаховий коледж Сумського державного університету» (місцезнаходження: вулиця Садова, будинок 39, місто Конотоп, Сумська область, 41615);

5) Відокремлений структурний підрозділ «Шосткинський фаховий коледж імені Івана Кожедуба Сумського державного університету» (місцезнаходження: вулиця Інститутська, будинок 1, місто Шостка, Сумська область, 41100);

6) Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету» (місцезнаходження: проспект Шевченка Тараса, будинок 17, місто Суми, 40022);

7) Відокремлений структурний підрозділ «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж Сумського державного університету» (місцезнаходження: вулиця М. Немолота, будинок 12, місто Конотоп, Сумська область, 41600).

Фахові коледжі Університету (далі – фаховий коледж) мають право, відповідно до ліцензії (ліцензій), забезпечувати здобуття профільної середньої освіти професійного та академічного спрямування, професійної (професійно-технічної) та/або початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, та/або першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, відповідно до законодавства.

Фаховий коледж, відповідно до статті 27 Закону України «Про фахову передвищу освіту», має повноваження, права, обов'язки, цілі, завдання, принципи діяльності, передбачені Законом України «Про фахову передвищу освіту» та іншими актами законодавства, для закладу фахової передвищої освіти, якщо його право на провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти зазначено в ліцензії Університету та якщо основним видом діяльності фахового коледжу є освітня діяльність у сфері фахової передвищої освіти.

Фаховому коледжу надаються окремі права юридичної особи, зокрема право вести окремий баланс і кошторис, рахунки і код мережі в територіальному органі Державної казначейської служби України, поточні рахунки в банку, печатку і штамп із власним найменуванням, запроваджувати власну символіку і атрибутику.

Фаховий коледж здійснює свою діяльність на підставі положення, затвердженого вченою радою Університету. Директор фахового коледжу підпорядковується ректору Університету і діє на підставі довіреності.

Відомості про фаховий коледж вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Фаховий коледж здійснює освітню діяльність за власними освітніми (освітньо-професійними програмами) та видає документи про освіту з власним найменуванням.

5.5. Структурними підрозділами Університету можуть бути:

наукові, навчально-наукові, науково-дослідні, науково-виробничі та проектні інститути, навчально-науково-виробничі центри (сектори, частини, комплекси тощо), дослідні станції, конструкторські бюро, відділи аспірантури і докторантури, навчально-виробничі комбінати, експериментальні підприємства, юридичні клініки, технопарки, інші підрозділи, що забезпечують практичну підготовку фахівців певних спеціальностей та/або проводять наукові дослідження;

підготовчі відділення (підрозділи), підрозділи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, інститути післядипломної освіти, лабораторії, навчально-методичні кабінети, комп'ютерні та інформаційні центри, навчально-виробничі та творчі майстерні, навчально-дослідні господарства, виробничі структури, видавництва, спортивні комплекси, заклади культурно-побутового призначення, центри студентського спорту;

спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ, який утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної вищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності;

інші підрозділи, діяльність яких не заборонена законодавством.

6. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ ТА ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ

6.1. Вчена рада Університету:

6.1.1. Вчена рада Університету є колегіальним органом управління Університету, який утворюється строком на п'ять років, склад якого затверджується наказом ректора протягом п'яти робочих днів з дня закінчення повноважень попереднього складу вченої ради.

6.1.2. Вчена рада Університету реалізує повноваження, визначені Законом України «Про вищу освіту», та в межах прав визначених законодавством:

1) визначає стратегію і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Університету;

- 2) розробляє проект Статуту Університету, зміни і доповнення до нього та подає їх на погодження Конференції трудового колективу Університету;
- 3) ухвалює фінансовий план і річний фінансовий звіт Університету;
- 4) визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- 5) ухвалює рішення про розміщення власних надходжень у територіальних підрозділах центрального органу виконавчої влади у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або в банківських установах;
- 6) ухвалює за поданням ректора рішення про утворення, реорганізацію та ліквідацію структурних підрозділів;
- 7) ухвалює рішення з питань організації освітнього процесу, визначає строки навчання на відповідних рівнях;
- 8) затверджує освітні програми та навчальні плани для кожного рівня вищої освіти та спеціальності;
- 9) затверджує зразок та порядок виготовлення документів про вищу, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу освіту, у тому числі спільних і подвійних дипломів;
- 10) ухвалює основні напрями проведення наукових досліджень та інноваційної діяльності;
- 11) оцінює науково-педагогічну діяльність структурних підрозділів;
- 12) присвоює вчені звання професора, доцента та старшого дослідника і подає відповідні рішення на затвердження до атестаційної колегії МОН;
- 13) приймає остаточні рішення про визнання іноземних документів про вищу освіту, наукові ступені та вчені звання під час прийняття на роботу педагогічних, наукових, науково-педагогічних та інших працівників, а також під час зарахування вступників на навчання;
- 14) приймає остаточні рішення під час зарахування вступників на навчання про визнання документів про вищу освіту, виданих закладами вищої духовної освіти, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законодавством порядку;
- 14) має право вносити подання про відкликання ректора Університету з підстав, передбачених законодавством, цим Статутом, контрактом, яке розглядається Конференцією трудового колективу Університету;
- 15) затверджує положення: про організацію освітнього процесу; про екзаменаційну комісію щодо проведення атестації здобувачів вищої освіти; про структурні підрозділи, інші робочі та дорадчі органи; інші положення, що регламентують діяльність Університету;
- 16) затверджує Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів);
- 17) визначає обсяги коштів, які є основою студентського самоврядування та основою діяльності наукового товариства студентів (слухачів) аспірантів, докторантів і молодих вчених;
- 18) має право вносити до державних органів, органів місцевого самоврядування подання щодо нагородження співробітників та осіб, що

навчаються в Університеті, державними нагородами, присвоєння почесних звань, висунення кандидатів на здобуття премій різних рівнів тощо;

19) розглядає інші питання діяльності Університету відповідно до законодавства, цього Статуту та Положення про вчену раду Університету.

6.1.3. Вчену раду Університету очолює її голова, який обирається таємним голосуванням з числа членів вченої ради Університету, які мають науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання, на строк діяльності вченої ради. До складу вченої ради Університету входять за посадами: ректор, проректори, керівники факультетів, навчально-наукових інститутів; директори центру заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання, навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації, управління міжнародного співробітництва, департаменту по роботі з персоналом та підготовці науково-педагогічних кадрів; учений секретар; директор бібліотеки; головний бухгалтер; керівники органів самоврядування та представницького органу первинних профспілкових організацій працівників Університету, а також виборні представники, які представляють наукових, науково-педагогічних працівників і обираються з числа завідувачів (начальників) кафедр, професорів, докторів філософії, докторів наук; виборні представники, які представляють інших працівників Університету і які працюють у ньому на постійній основі; виборні представники аспірантів, докторантів, слухачів, асистентів-стажистів, інтернів, лікарів-резидентів, клінічних ординаторів; керівники виборних органів первинних профспілкових організацій студентів та аспірантів; керівники органів студентського самоврядування, наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів та молодих вчених відповідно до визначених квот.

Вибори до складу вченої ради починаються за 30 календарних днів до закінчення повноважень попереднього складу вченої ради.

6.1.4. За рішенням вченої ради до її складу можуть входити також представники організацій роботодавців. При цьому не менш як 75 відсотків складу вченої ради повинні становити наукові, науково-педагогічні працівники Університету і не менш як 10 відсотків – виборні представники з числа студентів.

6.1.5. Виборні представники з числа працівників Університету обираються Конференцією трудового колективу Університету за поданням структурних підрозділів, у яких вони працюють, а виборні представники з числа студентів обираються студентами шляхом прямих таємних виборів одночасно з виборами керівних органів студентського самоврядування, що є механізмом ротатії зазначеної категорії членів вченої ради.

6.1.6. Чисельність та квоти виборних представників вченої ради Університету визначаються відповідно до законодавства у порядку передбаченому Положенням про вчену раду Університету.

6.1.7. Засідання вченої ради Університету вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше половини від загальної кількості членів вченої ради Університету.

6.1.8. Рішення вченої ради Університету приймають відкрито простою більшістю голосів, якщо інша процедура не передбачена по окремих питаннях.

6.1.9. Рішення вченої ради Університету вводяться в дію наказом ректора Університету.

6.2. Вчені ради навчально-наукових інститутів, факультетів:

6.2.1. Вчена рада Університету може делегувати частину своїх повноважень вченим радам структурних підрозділів.

6.2.2. Повноваження та порядок формування вчених рад структурних підрозділів визначаються Положеннями про навчально-наукові інститути, факультети, які ухвалюються вченою радою Університету, яка може делегувати частину своїх повноважень вченим радам структурних підрозділів. Склад відповідних вчених рад формується на засадах, визначених законодавством та Положенням про вчену раду Університету.

6.2.3. Рішення вченої ради навчально-наукового інституту, факультету може бути скасовано вченою радою Університету.

6.3. Наглядова рада:

6.3.1. Наглядова рада Університету (далі – Наглядова рада) створюється за рішенням МОН для здійснення нагляду за управлінням майном Університету, додержанням мети його створення.

6.3.2. Основними завданнями Наглядової ради є:

- 1) розгляд і аналіз пріоритетних напрямів розвитку Університету у сферах освіти, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;
- 2) сприяння розв'язанню перспективних завдань розвитку Університету;
- 3) надання допомоги керівництву Університету в реалізації державної політики в галузях вищої освіти і науки;
- 4) залучення фінансових ресурсів для забезпечення діяльності Університету з основних напрямів розвитку і здійснення контролю за їх використанням;
- 5) сприяння ефективній взаємодії Університету з державними органами та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними організаціями та суб'єктами господарської діяльності в інтересах розвитку та підвищення якості освітньої діяльності і конкурентоспроможності Університету;
- 6) сприяння та надання допомоги Університету в удосконаленні матеріально-технічної бази освітнього процесу, наукової та науково-технічної діяльності, його соціальної інфраструктури;
- 7) здійснення громадського контролю за діяльністю Університету;
- 8) сприяння інтеграції Університету в міжнародну освітню систему, пошук шляхів розширення та удосконалення міжнародного співробітництва Університету;
- 9) сприяння творенню позитивного іміджу Університету в галузі вищої освіти, науки і культури на регіональному та на загальнодержавному рівнях.

6.3.3. Персональний склад Наглядової ради затверджується МОН. До складу Наглядової ради не можуть входити працівники Університету та здобувачі вищої освіти. Строк повноважень Наглядової ради становить п'ять років.

6.3.4. Наглядова рада відповідно до покладених на неї завдань:

- 1) готує і надає вченій раді та керівництву Університету пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Університету;

2) бере участь у розробленні проектів програм, спрямованих на розвиток матеріально-технічної бази Університету та його соціальної інфраструктури;

3) надає пропозиції щодо оптимізації організаційної структури Університету за напрямками його статутної діяльності;

4) здійснює моніторинг стану та якості освітньої, наукової, науково-технічної та міжнародної діяльності Університету, сприяє впровадженню в Університеті інноваційних технологій організації освітнього процесу;

5) сприяє залученню інвестицій та надходженню додаткових коштів, матеріальних цінностей та нематеріальних активів для здійснення освітньої, наукової, виховної, оздоровчої, спортивної та просвітницько-культурної діяльності Університету;

6) здійснює моніторинг економічної, фінансової і господарської діяльності Університету, надає рекомендації його керівництву щодо удосконалення механізмів планування витрат, використання майна, земельних ділянок та коштів відповідно до Стратегії розвитку Університету.

6.3.5. Наглядова рада має право:

1) одержувати в установленому порядку від керівництва Університету та керівників його структурних підрозділів інформацію та матеріали, необхідні для виконання покладених на неї завдань;

2) утворювати координаційні комісії, експертні та робочі групи з питань забезпечення та науково-організаційного супроводження виконання своїх повноважень, залучати до роботи в таких комісіях (групах) українських та іноземних вчених, експертів та спеціалістів (за згодою);

3) залучати спеціалістів центральних, місцевих органів виконавчої влади та самоврядування, підприємств та установ (за погодженням з їх керівником) до розгляду питань, що належать до її компетенції;

4) проводити в установленому порядку конференції, семінари, наради з питань, що належать до її компетенції;

5) надавати рекомендації вченій раді та керівництву Університету щодо шляхів та методів удосконалення його статутної діяльності;

6) інформувати МОН про стан діяльності та рівень ефективності управління Університету, вносити пропозиції щодо вжиття заходів з усунення виявлених порушень;

7) вносити Конференції трудового колективу Університету подання про відкликання ректора з підстав, передбачених законодавством, Статутом, контрактом;

8) висвітлювати свою діяльність у засобах масової інформації, оприлюднювати результати своєї роботи на зборах, конференціях, спеціальних стендах, на офіційних вебсайтах;

9) проводити конкурсний відбір керівника фахового коледжу відповідно до законодавства;

6.3.6. Члени Наглядової ради мають права, визначені частиною 3 статті 37 Закону України «Про вищу освіту», а також:

1) брати участь у засіданнях вченої ради Університету, вчених рад його структурних підрозділів, ректорату та інших робочих і дорадчих органів;

2) ініціювати розгляд питань на чергових та позачергових засіданнях

Наглядової ради шляхом внесення їх до порядку денного;

- 3) вносити пропозиції до проектів рішень Наглядової ради;
- 4) надавати рекомендації керівництву Наглядової ради з усіх питань, що віднесені до її компетенції.

6.3.7. Наглядову раду очолює її Голова, який несе персональну відповідальність за виконання покладених на Наглядову раду завдань. Голова Наглядової ради:

- 1) визначає функціональні обов'язки заступника, секретаря і членів Наглядової ради;
- 2) планує та координує роботу Наглядової ради;
- 3) скликає і веде її чергові та позачергові (за пропозиціями членів Наглядової ради) засідання, затверджує рішення Наглядової ради;
- 4) складає звіт про діяльність Наглядової ради, який затверджується на засіданні Наглядової ради;
- 5) представляє Наглядову раду у державних та громадських установах, підприємствах і організаціях;
- 6) здійснює інші повноваження та функції відповідно до покладених на Наглядову раду завдань та законодавства.

6.3.8. Організаційною формою роботи Наглядової ради є засідання, які скликаються, як правило, не менше одного разу на рік. Дата та місце засідання визначаються Головою Наглядової ради. У разі відсутності з поважних причин Голови Наглядової ради засідання ради проводить його заступник. Засідання Наглядової ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її членів. Розгляд питань Наглядовою радою та прийняті ухвали фіксуються в протоколах засідань, які підписують Голова і секретар Наглядової ради.

6.3.9. Наглядова рада в межах своїх повноважень приймає рішення, організовує й контролює їх виконання. Рішення Наглядової ради Університету вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше 50% членів, присутніх на її засіданні. Ухвалені Наглядовою радою рішення в 5-денний строк доводяться до відома вченої ради та керівництва Університету і є обов'язковими для розгляду та вжиття відповідних заходів. Рішення Наглядової ради, прийняті в межах її компетенції, доводяться до керівництва.

6.3.10. Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Наглядової ради здійснює Університет, який забезпечує приміщенням для засідань, комп'ютерною та організаційною технікою.

6.4. Робочі та дорадчі органи:

6.4.1. Для вирішення поточних питань діяльності Університету утворюються робочі органи – ректорат, деканати, приймальна комісія, адміністративні ради тощо.

6.4.2. З метою вироблення стратегії та напрямів провадження освітньої та/або наукової діяльності ректор має право утворювати на громадських засадах дорадчі (дорадчо-консультативні) органи, а саме: наукову раду, раду із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, раду з інформатизації, раду з питань гуманітарної та соціальної політики, раду з громадського харчування, постійно діючі комісії тощо.

6.4.3. Положення про робочі та дорадчі органи затверджуються Вченою радою Університету.

7. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Учасниками освітнього процесу в Університеті є:

- 1) наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- 2) здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в Університеті;
- 3) фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах;
- 4) інші працівники Університету.

Порядок організації освітнього процесу в Університеті регулюється законодавством, нормативними документами МОН та відповідним Положенням Університету.

7.2. Посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра.

7.3. Призначення на посади науково-педагогічних працівників здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про вищу освіту» та керуючись Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів).

7.4. Посади педагогічних працівників можуть займати особи із ступенем магістра за відповідною спеціальністю.

Педагогічні працівники кожні п'ять років проходять атестацію. За результатами атестації визначається відповідність працівників займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.

Порядок проведення атестації педагогічних працівників встановлюється МОН. Перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, порядок їх присвоєння визначаються відповідно до законодавства.

7.5. Нормативною базою Університету передбачаються вимоги до посад наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших категорій працівників.

7.6. В Університеті особа не може одночасно займати дві та більше посад, що передбачають виконання адміністративно-управлінських функцій.

7.7. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Робочий час науково-педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Робочий час наукового працівника включає час виконання ним наукової, дослідницької, консультативної, експертної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Робочий час педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків.

Норми часу навчальної роботи для науково-педагогічних працівників визначаються наказом ректора Університету. Нормування методичної, наукової,

організаційної та інших видів роботи визначається окремим положенням, що затверджується Вченою радою Університету.

7.8. Науково-педагогічні, наукові і педагогічні працівники Університету мають права визначені законодавством України, Статутом, іншими нормативно-правовими актами Університету.

7.9. Усі працівники Університету та особи, які навчаються, зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства, цього Статуту, Правил внутрішнього розпорядку Університету, Кодексу корпоративної культури Сумського державного університету, інших нормативно-правових актів, якими встановлюються їх права та обов'язки;

2) виявляти повагу до символіки Університету;

3) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.

7.10. Науково-педагогічні працівники Університету зобов'язані:

1) забезпечувати викладання на високому науково-педагогічному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальністю, провадити наукову діяльність;

2) підвищувати професійний рівень, наукову кваліфікацію;

3) дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються в Університеті, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;

4) дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності Кодексу академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Сумському державному університеті та забезпечувати їх дотримання здобувачами вищої освіти;

7.11. Наукові та педагогічні працівники зобов'язані:

1) дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються в Університеті, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;

2) дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності Кодексу академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Сумському державному університеті та забезпечувати їх дотримання здобувачами вищої освіти.

7.12. Педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники Університету, крім іноземців чи осіб без громадянства, які запрошені до Університету та працюють на тимчасовій основі як наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники або викладачі іноземної мови, зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків.

Рівень володіння державною мовою педагогічними, науково-педагогічними і науковими працівниками Університету засвідчується документом про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державним сертифікатом про рівень володіння державною

мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

7.13. Особами, які навчаються в Університеті, є:

- 1) студенти;
- 2) аспіранти;
- 3) докторанти;
- 4) інтерни;
- 5) ординатори;
- 6) слухачі.

7.14. Особи, які навчаються в Університеті, мають права передбачені чинним законодавством України, Статутом, іншими нормативно-правовими актами Університету.

7.15. Особи, які навчаються в Університеті, зобов'язані:

1) виконувати вимоги освітньої (наукової), освітньо-наукової програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання;

2) дотримуватися вимог Кодексу академічної доброчесності та Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Сумському державному університеті;

3) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм.

7.16. Особа, яка навчається в Університеті, може бути відрахована з Університету у разі:

1) завершення навчання за відповідною освітньою (науковою), освітньо-науковою програмою;

2) за власним бажанням;

3) переведення до іншого закладу освіти;

4) невиконання навчального плану;

5) порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

6) інші випадки, передбачені законодавством.

7.17. Права та обов'язки докторантів і аспірантів визначаються чинним законодавством та нормативними документами Університету.

8. ОБРАННЯ РЕКТОРА УНІВЕРСИТЕТУ

8.1. Конкурс на заміщення посади ректора проводиться відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Методичних рекомендацій щодо особливостей виборчої системи та порядку обрання керівника закладу вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2014 року № 726 (зі змінами).

8.2. Кандидат на посаду ректора повинен володіти державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови, мати вчене звання та науковий ступінь і стаж роботи на посадах науково педагогічних працівників не менш як 10 років. Кандидат на посаду ректора Університету має бути громадянином України. Одна і та сама особа не може бути ректором Університету більше ніж два строки.

Не може бути обрана, призначена (у тому числі виконувачем обов'язків) на посаду ректора особа, яка:

за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена; має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

відповідно до вироку суду позбавлена права обіймати відповідні посади; за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення – протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

підпадає під дію частини третьої статті 1 Закону України «Про очищення влади».

8.3. МОН оголошує конкурс на заміщення посади ректора не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку контракту особи, яка займає цю посаду. У разі дострокового припинення повноважень ректора конкурс оголошується протягом тижня з дня утворення вакансії.

8.4. МОН протягом двох місяців з дня оголошення конкурсу на посаду ректора Університету приймає пропозиції щодо претендентів на посаду ректора і протягом 10 днів з дня завершення терміну подання відповідних пропозицій вносить кандидатури претендентів, які відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту», до Університету для голосування.

8.5. Ректор обирається шляхом таємного голосування строком на п'ять років. Брати участь у виборах на заміщення посади ректора Університету мають право:

кожен науковий, науково-педагогічний та педагогічний штатний працівник Університету;

представники з числа інших штатних працівників, які обираються відповідними працівниками шляхом прямих таємних виборів;

виборні представники з числа студентів, які обираються студентами шляхом прямих таємних виборів.

При цьому загальна кількість (повний склад) наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету повинна становити не менше 75 відсотків загальної кількості осіб, які мають право брати участь у виборах; кількість виборних представників з числа інших працівників Університету – до 10 відсотків, а кількість виборних представників з числа студентів – не менше 15 відсотків осіб, які мають право брати участь у виборах.

Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо участь у них взяли більше 50 відсотків загальної кількості осіб, які мають право брати участь у виборах, кожен з яких має один голос і голосує особисто.

Якщо у виборах взяли участь дві або більше особи (кандидатури), і жодна з них не набрала більше 50 відсотків голосів осіб, які мають право брати участь у виборах, на сьомий календарний день після проведення першого туру проводиться другий тур виборів.

До бюлетенів для голосування у другому турі виборів включаються дві особи (кандидатури), які в першому турі набрали найбільшу кількість голосів.

Обраною ректором Університету вважається особа (кандидатура), яка набрала більше 50 відсотків голосів осіб, які мають право брати участь у виборах, а в разі проведення другого туру – більше 50 відсотків голосів осіб, які взяли участь у голосуванні.

8.6. З особою (кандидатурою), обраною ректором Університету, МОН укладає контракт строком на п'ять років не пізніше одного місяця з дня її обрання, визначаючи у контракті цільові показники діяльності Університету, досягнення яких повинна забезпечити особа (кандидатура) на посаді ректора Університету в разі підписання контракту, механізми перевірки досягнення таких цільових показників, а також терміни для досягнення таких цільових показників.

8.7. У разі якщо особа (кандидатура), обрана ректором Університету, не пройшла спеціальної перевірки, МОН протягом семи календарних днів після закінчення спеціальної перевірки оголошує новий конкурс на заміщення посади ректора Університету.

8.8. У разі якщо вибори визнані такими, що не відбулися, або якщо жодна з осіб (кандидатур) не набрала необхідної кількості голосів, протягом тижня з дня встановлення результатів виборів оголошується новий конкурс на заміщення посади ректора Університету.

8.9. Ректор може бути звільнений з посади МОН, а також у зв'язку з прийняттям рішення про його відкликання Конференцією трудового колективу Університету з підстав, визначених законодавством про працю, за порушення вимог цього Статуту та умов контракту. Подання про відкликання ректора може бути внесено на розгляд Конференції трудового колективу Університету не менш як половиною складу наглядової або вченої ради Університету. Рішення про відкликання ректора приймається більшістю голосів за умови присутності не менш як двох третин складу Конференції трудового колективу Університету.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ РЕКТОРА

9.1. Безпосереднє управління діяльністю Університету здійснює ректор. Його права, обов'язки та відповідальність визначаються законодавством, контрактом і цим Статутом.

9.2. Ректор є представником Університету у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними

особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених законодавством і Статутом Університету.

9.3. Ректор щороку звітує перед МОН та Конференцією трудового колективу Університету.

9.4. Ректор зобов'язаний оприлюднювати щорічний звіт про свою діяльність на офіційному вебсайті Університету.

9.5. Відповідно до Статуту ректор може делегувати частину своїх повноважень проректорам і керівникам структурних підрозділів. Проректори, директори, декани, інші керівники в межах наданих прав та повноважень видають відповідні розпорядження, які є обов'язковими для виконання і можуть бути скасовані ректором, якщо вони суперечать законодавству, Статуту Університету чи завдають шкоди його інтересам.

9.6. У разі відсутності ректора (відрадження, відпустки, лікарняний) його обов'язки виконує перший проректор або інша посадова особа згідно з розподілом функціональних обов'язків.

9.7. Після виходу на пенсію з посади ректора Університету особа, яка працювала на цій посаді не менш як 10 років підряд, може бути призначена радником ректора Університету за рахунок власних надходжень Університету. Посадовий оклад радника ректора Університету встановлюється в розмірі посадового окладу ректора, що діяв на дату звільнення з посади ректора (з подальшими змінами). Особа, яка працює на посаді радника ректора Університету, має право на встановлення доплат і надбавок обов'язкового та стимулюючого характеру, передбачених чинним законодавством. На радника ректора поширюється дія системи матеріального заохочення працівників, що запроваджена в Університеті.

10. ОРГАНИ ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ ТА ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ

10.1. Конференція трудового колективу Університету

10.1.1. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Університету є Конференція трудового колективу Університету (далі – Конференція), включаючи виборних представників з числа студентів.

10.1.2. Строк повноважень Конференції становить 5 років.

10.1.3. Порядок скликання і прийняття рішень Конференцією визначається регламентом, що затверджується Конференцією.

10.1.4. Склад Конференції формується з виборних представників (делегатів) підрозділів Університету, які представляють всі категорії учасників освітнього процесу Університету.

Виборні представники Конференції обираються на зборах трудових колективів навчально-наукових інститутів (факультетів), інститутів, загальних зборах трудового колективу фахових коледжів, конференціями (зборами) працівників відділів та служб та конференції студентів. Наукові, науково-педагогічні і педагогічні працівники, які працюють на постійній основі, у складі делегатів становлять не менше 75 відсотків, виборні представники, які

здобувають освіти, - не менше 15 відсотків, які обираються студентами шляхом прямих таємних виборів. Персональний склад делегатів конференції трудового колективу Університету затверджується наказом ректора.

10.1.5. Кількісний склад і квоти щодо формування Конференції визначаються вченою радою Університету протягом 30 календарних днів до закінчення повноважень складу вченої ради та можуть бути скасовані і відповідно визначені Конференцією діючого складу. Квоти виборних представників з числа осіб, які навчаються в Університеті, узгоджуються із виконавчим органом студентського самоврядування та профспілковим комітетом студентів Університету.

10.1.6. Персональний склад Конференції, сформований відповідно до Статуту, затверджується наказом ректора.

10.1.7. На першому засіданні Конференції на термін її повноважень обираються її голова, заступник (або заступники) голови, секретар. Конференція скликається за планом не рідше одного разу на рік або позачергово у разі потреби. Скликашя Конференції здійснюється її головою або за вимогою не менше ніж 50% її делегатів.

10.1.8. При звільненні з посад керівників, які є членами Конференції за посадами, вибутті інших членів Конференції протягом терміну її повноважень поповнення складу Конференції проводиться відповідно до положень цього Статуту.

10.1.9. Конференція:

- 1) погоджує за поданням вченої ради Університету Статут Університету, зміни та доповнення до нього;
- 2) розглядає, схвалює або відхиляє Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Університету;
- 3) обирає комісію по трудових спорах відповідно до законодавства про працю;
- 4) щорічно заслуховує звіт ректора Університету та оцінює його діяльність;
- 5) обирає виборних представників (членів) вченої ради Університету за поданням кандидатур структурними підрозділами, в яких вони працюють;
- 6) за обґрунтованим поданням наглядової ради або вченої ради Університету розглядає питання про дострокове припинення повноважень ректора Університету;
- 7) затверджує Правила внутрішнього розпорядку в Університеті;
- 8) затверджує Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету;
- 9) розглядає інші питання діяльності Університету.

10.2. Органи громадського самоврядування навчально-наукових інститутів, факультетів, фахових коледжів, інститутів, що є територіально відокремленими структурними підрозділами.

10.2.1. Органом громадського самоврядування навчально-наукового інституту (факультету), інституту, що є територіально відокремленим структурним підрозділом є Збори трудового колективу (далі – Збори), фахового

коледжу – Загальні збори трудового колективу (далі – Загальні збори), включаючи виборних представників з числа осіб, які навчаються в структурному підрозділі.

10.2.2. Порядок формування складу та умов скликання Зборів (Загальних зборів) визначається вченою радою Університету. Відповідні квоти щодо формування складу затверджується наказом ректора.

При цьому:

1) до складу Зборів (Загальних зборів) входять усі наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники структурного підрозділу, які працюють в ньому на постійній основі, що повинно складати не менш як 75% від загальної чисельності членів Зборів (Загальних зборів);

2) не менше 15% складу Зборів (Загальних зборів) повинні становити виборні представники з числа студентів структурного підрозділу, які обираються студентами шляхом прямих таємних виборів; квоти обрання виборних осіб, що навчаються, узгоджуються із відповідним виконавчим органом студентського самоврядування;

3) до 10% складу Зборів (Загальних зборів) повинні складати працівники, які представляють інші категорії працівників; у разі якщо чисельність працівників цієї категорії перевищує 10% складу Зборів (Загальних зборів) вибори проводяться на зборах кафедр, відділів та служб відкритим або таємним голосуванням (рішення про форму голосування приймається зборами); збори вважаються правочинними, якщо в них брало участь не менше 2/3 загальної чисельності працюючих; рішення зборів має силу, якщо за нього проголосувало більше 50% учасників; результати проведення зборів оформляються протоколом;

10.2.3. Строк повноважень Зборів (Загальних зборів) встановлюється терміном п'ять років; у випадку вибуття обраних членів Зборів (Загальних зборів) їхній склад поповнюється шляхом виборів відповідно до положень цього Статуту.

10.2.4. На першому засіданні Зборів (Загальних зборів) на термін їх повноважень обираються голова, заступник (заступники) голови і секретар Зборів (Загальних зборів). Збори (Загальні збори) скликаються за планом не рідше одного разу на рік або позачергово у разі потреби; їх скликання здійснюється головою або за вимогою не менше ніж 50% членів Зборів (Загальних зборів).

10.2.5. Орган громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу:

- 1) оцінює діяльність керівника структурного підрозділу;
- 2) затверджує річний звіт керівника;
- 3) обирає виборних представників до вченої (педагогічної) ради структурного підрозділу;
- 4) обирає делегатів Конференції трудового колективу Університету;
- 5) надає рекомендації Конференції щодо кандидатур до вченої ради Університету;
- 6) розглядає інші питання діяльності структурного підрозділу.

Збори (Загальні збори) територіально відокремленого структурного підрозділу також:

- 1) обирають комісію із трудових спорів відповідно до законодавства України про працю;
- 2) затверджують правила внутрішнього розпорядку.

10.3. Студентське самоврядування

10.3.1. В Університеті та його структурних підрозділах діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування Університету. Студентське самоврядування – це право і можливість студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні Університетом.

10.3.2. Студентське самоврядування об'єднує всіх студентів Університету. Усі студенти, які навчаються в Університеті, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

10.3.3. Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів студентів та їх участь в управлінні Університетом. Студентське самоврядування здійснюється студентами безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів.

10.3.4. У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються законодавством, Статутом Університету, Положенням про студентське самоврядування Університету.

10.3.5. Органи студентського самоврядування діють на принципах:

- 1) добровільності, колегіальності, відкритості;
- 2) виборності та звітності органів студентського самоврядування;
- 3) рівності права студентів на участь у студентському самоврядуванні;
- 4) незалежності від впливу політичних партій та релігійних організацій.

10.3.6. Студентське самоврядування здійснюється на рівні студентської групи, курсу, відділення, факультету, навчально-наукового інституту, фахового коледжу, гуртожитку, студентського містечка, Університету в цілому.

10.3.7. Представницькі, виконавчі та контрольно-ревізійні органи студентського самоврядування обираються строком на один рік. Студенти, обрані до складу органів студентського самоврядування, можуть бути усунені із своїх посад за результатами загального таємного голосування студентів. Для ініціювання такого голосування потрібно зібрати підписи не менш як 10 відсотків студентів Університету.

10.3.8. Керівник студентського самоврядування та його заступники можуть перебувати на посаді не більш як два строки.

10.3.9. З припиненням особою навчання в Університеті припиняється її участь в органі студентського самоврядування.

10.3.10. Орган студентського самоврядування може бути зареєстрований як громадська організація відповідно до законодавства з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про вищу освіту».

10.3.11. Органи студентського самоврядування:

- 1) беруть участь в управлінні Університетом у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту» та цим Статутом;
- 2) беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- 3) проводять організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи;
- 4) беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти;
- 5) захищають права та інтереси студентів (курсантів), які навчаються в Університеті;
- 6) делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів;
- 7) приймають акти, що регламентують їх організацію та діяльність;
- 8) беруть участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання студентів у гуртожитках та організації харчування студентів;
- 9) розпоряджаються коштами та іншим майном, що перебувають на балансі та банківських рахунках органів студентського самоврядування;
- 10) вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм;
- 11) вносять пропозиції щодо розвитку матеріальної бази Університету, у тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів;
- 12) мають право оголошувати акції протесту;
- 13) виконують інші функції, передбачені Законом України «Про вищу освіту» та Положенням про студентське самоврядування Університету.

10.3.12. За погодженням з органом студентського самоврядування Університету приймаються рішення про:

- 1) відрахування студентів з Університету та їх поновлення на навчання;
- 2) переведення осіб, які навчаються в Університеті за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;
- 3) переведення осіб, які навчаються в Університеті за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, на навчання за державним замовленням;
- 4) призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, заступника ректора Університету;
- 5) поселення осіб, які навчаються в Університеті, у гуртожиток і виселення їх із гуртожитку;
- 6) затвердження правил внутрішнього розпорядку Університету в частині, що стосується осіб, які навчаються;
- 7) діяльність студентських містечок та гуртожитків для проживання осіб, які навчаються в Університеті.

10.3.13. Вищим органом студентського самоврядування Університету є Конференція студентів, яка:

- 1) ухвалює положення про студентське самоврядування Університету, визначає структуру, повноваження та порядок проведення прямих таємних виборів представницьких та виконавчих органів студентського самоврядування;

2) заслуховує звіти представницьких, виконавчих і контрольно-ревізійних органів студентського самоврядування, дає їм відповідну оцінку;

3) затверджує процедуру використання майна та коштів органів студентського самоврядування, підтримки студентських ініціатив на конкурсних засадах;

4) затверджує річний кошторис витрат (бюджет) органів студентського самоврядування, вносить до нього зміни та доповнення, заслуховує звіт про його виконання;

5) обирає контрольно-ревізійну комісію з числа студентів для здійснення поточного контролю за станом використання майна та виконання бюджету органів студентського самоврядування.

10.3.14. Адміністрація Університету не має права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування.

10.3.15. Ректорат та керівники структурних підрозділів забезпечують належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надання приміщень, меблів, оргтехніки, забезпечення телефонним зв'язком, постійним доступом до Інтернету, відведення місць для встановлення інформаційних стендів), про що укладається відповідна угода.

10.3.16. Фінансовою основою студентського самоврядування є:

1) кошти, визначені вченою радою Університету, в розмірі не менш як 0,5 відсотка власних надходжень, отриманих Університетом від основної діяльності;

2) членські внески студентів, розмір яких встановлюється Конференцією студентів. Розмір місячного членського внеску однієї особи не може перевищувати 1 відсотка прожиткового мінімуму, встановленого законом.

10.3.17. Кошти органів студентського самоврядування спрямовуються на виконання їхніх завдань і здійснення повноважень відповідно до затверджених ними кошторисів.

Органи студентського самоврядування публічно звітують про використання коштів та виконання кошторисів не рідше одного разу на рік, у порядку визначеному Положенням про студентське самоврядування Університету.

10.4. Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених

10.4.1. В Університеті та його структурних підрозділах діють наукові товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених (далі – наукові товариства), які є частиною системи громадського самоврядування Університету.

10.4.2. У роботі наукового товариства беруть участь особи віком до 35 років (для докторантів – до 40 років), які навчаються або працюють в Університеті.

10.4.3. Наукове товариство студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються або працюють в Університеті, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями.

10.4.4. У своїй діяльності наукове товариство керується законодавством, Статутом Університету та Положенням про наукове товариство, яке затверджується Конференцією.

10.4.5. За погодженням з науковим товариством ректор приймає рішення про відрахування з Університету та поновлення на навчання осіб, які здобувають ступінь доктора філософії.

10.4.6. Органи управління наукового товариства формуються на демократичних засадах шляхом виборів. Структура наукового товариства та організаційний механізм його діяльності визначаються Положенням про наукове товариство, яке затверджується вищим колегіальним органом громадського самоврядування Університету.

10.4.7. Адміністрація Університету не має права втручатися в діяльність наукового товариства, крім випадків, коли така діяльність суперечить законодавству, Статуту Університету чи завдає шкоди інтересам Університету.

10.4.8. Фінансовою основою діяльності наукового товариства є кошти, визначені вченою радою Університету.

11. ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДУ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ З ПОСАДИ КЕРІВНИКА ФАКУЛЬТЕТУ, НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ, ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ, ІНСТИТУТУ, ЩО Є ТЕРИТОРІАЛЬНО ВІДОКРЕМЛЕНИМ СТРУКТУРНИМ ПІДРОЗДІЛОМ ТА КАФЕДРИ

11.1. Призначення на посаду керівника факультету, навчально-наукового інституту, інституту, що є територіально відокремленим структурним підрозділом.

11.1.1. Призначення на посаду керівника факультету, навчально-наукового інституту, інституту, що є територіально відокремленим структурним підрозділом (далі – інститут), здійснює ректор Університету за погодженням кандидатури на посаду із органом громадського самоврядування факультету, навчально-наукового інституту, інституту. Кандидатура вважається погодженою у разі, якщо більшість членів від повного складу органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу висловили свою згоду щодо її призначення на посаду.

11.1.2. Надати пропозиції щодо кандидатури на посаду керівника факультету, навчально-наукового інституту, інституту мають право: збори трудових колективів навчально-наукових інститутів, факультетів, інститутів, засідання трудових колективів кафедр, посадові особи Університету, інші фізичні особи, у тому числі шляхом самовисування. Ініційована кандидатура має відповідати встановленим професійним вимогам до посади керівника факультету, навчально-наукового інституту, інституту.

11.1.3. Ректор має право самостійно визначити особу, яка буде запропонована для подальшого погодження або запропонувати проведення органом громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу, рейтингового голосування щодо претендентів на посаду керівника факультету, навчально-наукового інституту, інституту.

За результатами рейтингового голосування особа, яка набрала більшість голосів, від повного складу органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу вважається погодженою та призначається на посаду.

11.1.4. Погодження кандидатури на посаду може відбуватися у дистанційному режимі із забезпеченням персонального голосування, або засідання органу громадського самоврядування може відбуватися у дистанційному режимі з перервою для проведення таємного голосування.

11.1.5. У разі не отримання будь-якою із кандидатур, що висувалися на голосування, більшості голосів органу громадського самоврядування, ректор Університету ініціює процедуру погодження органом громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу однієї чи декількох кандидатур, що розглядалися, або іншої кандидатури, а також має право ініціювати повторне рейтингове голосування за попереднім чи зміненим списком претендентів.

11.1.6. У разі отримання згоди від органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу, ректор призначає особу на посаду керівника на строк до 5 років та укладає з ним контракт.

11.1.7. За відсутності погодженої більшістю від повного складу органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу кандидатури, ректор Університету покладає на визначену ним на власний розсуд особу виконання обов'язків керівника факультету, навчально-наукового інституту, інституту на строк, що визначається ректором Університету.

11.1.8. Особливості процедури призначення на посаду керівників факультету, навчально-наукового інституту, інституту у частині, що не суперечать пункту 11.2 Статуту, можуть додатково визначатися окремими положеннями затвердженими вченою радою Університету.

11.1.9. Керівник факультету, навчально-наукового інституту, інституту може бути звільнений з посади ректором за поданням вченої ради Університету або органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу з підстав, визначених законодавством про працю, за порушення Статуту Університету, умов контракту. Пропозиція про звільнення вноситься до органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу не менш як половиною голосів складу вченої ради. Пропозиція про звільнення приймається не менш як двома третинами голосів статутного складу органу громадського самоврядування відповідного структурного підрозділу.

11.1.10. Керівник факультету (навчально-наукового інституту) повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету (навчально-наукового інституту).

11.2. Призначення на посаду завідувача кафедри.

11.2.1. Керівництво кафедрою здійснює завідувач (начальник) кафедри. Завідувач (начальник) кафедри (зокрема випускової) повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри.

11.2.2. Завідувач (начальник) кафедри обирається на посаду за конкурсом таємним голосуванням Вченою радою Університету з урахуванням пропозицій трудового колективу факультету (навчально-наукового інституту) та кафедри. Порядок розгляду та подання кандидатур для заміщення посади керівника

кафедри визначається Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів).

11.2.3. Ректор укладає із завідувачем (начальником) кафедри контракт строком на п'ять років.

11.2.4. Права та обов'язки завідувача (начальника) кафедри визначаються відповідно до Положення про кафедру, затвердженого вченою радою Університету.

11.2.5. Завідувач (начальник) кафедри не може перебувати на посаді більш як два строки.

11.2.6. Завідувач (начальник) кафедри забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів.

11.3. Призначення на посаду керівника фахового коледжу.

11.3.1. Керівництво фаховим коледжем, який є відокремленим структурним підрозділом Університету, що провадить освітню діяльність, здійснює директор, який призначається на посаду на умовах контракту за результатами проведеного конкурсного відбору, який проводить Наглядова рада Університету згідно вимог передбачених Законом України «Про фахову передвищу освіту». Порядок обрання директора фахового коледжу визначається Положенням про фаховий коледж, затвердженим Вченою радою Університету та введеним в дію наказом ректора Університету.

11.3.2. Кандидат на посаду директора фахового коледжу повинен бути громадянином України, мати ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), вільно володіти державною мовою і мати стаж роботи на посадах педагогічних та/або науково-педагогічних працівників не менш як п'ять років. До зазначеного стажу може бути зараховано до трьох років стажу роботи на керівних посадах.

11.3.3. Ректор Університету призначає директора фахового коледжу на посаду строком на 5 років та укладає з ним відповідний контракт.

11.3.4. Директор фахового коледжу здійснює свої повноваження на постійній основі.

Права, обов'язки та відповідальність директора фахового коледжу визначаються законодавством, Положенням про фаховий коледж, затвердженим Вченою радою Університету та введеним в дію наказом ректора Університету.

Директор фахового коледжу може делегувати частину своїх повноважень своїм заступникам.

11.3.5. Одна й та сама особа не може бути директором фахового коледжу більше ніж два строки.

11.3.6. Директор фахового коледжу може бути звільнений з посади ректором Університету за поданням Наглядової ради або Загальних зборів трудового колективу фахового коледжу з підстав, визначених законодавством, за порушення установчих документів фахового коледжу та/або умов контракту.

Подання про відкликання директора фахового коледжу може бути внесене до Наглядової ради або Загальних зборів трудового колективу фахового коледжу

більшістю складу педагогічної ради фахового коледжу не раніше ніж через рік після призначення цього директора.

Подання ректору Університету про відкликання директора фахового коледжу приймається, якщо його підтримали дві третини складу Наглядової ради Університету або більшістю голосів членів Загальних зборів трудового колективу фахового коледжу.

12. НАУКОВА, НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УНІВЕРСИТЕТІ

12.1. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Університеті є певід'ємною складовою освітньої діяльності. Провадження наукової і науково-технічної діяльності Університетом є обов'язковим.

12.2. Суб'єктами наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності є наукові, науково-педагогічні працівники, особи, які навчаються в Університеті, інші працівники Університету, а також працівники підприємств, які спільно з Університетом провадять наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність.

12.3. Основною метою наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності є здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів тощо для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу.

12.4. Основними завданнями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Університету є:

1) одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів;

2) застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців з вищою освітою;

3) формування сучасного кадрового потенціалу, здатного забезпечити проведення фундаментальних і прикладних досліджень, виконання прикладних розробок та їх впровадження;

4) підтримка існуючих та формування нових наукових шкіл, здійснення заходів щодо підтримки наукових досліджень молодих учених і студентів;

5) ефективне використання потенціалу Університету для вирішення пріоритетних завдань розвитку науки і техніки та впровадження результатів прикладних досліджень і розробок у практичну діяльність;

6) розвиток нових, прогресивних форм науково-технічного співробітництва із закордонними і вітчизняними осередками академічної та галузевої науки з метою спільного вирішення найважливіших наукових проблем фундаментального і прикладного характеру;

7) організація інформаційної та видавничої діяльності, популяризація досягнень науки і техніки в університеті через засоби масової інформації, мережу Інтернет тощо.

12.5. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Університеті регламентується законодавством України, зокрема законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про

вищу освіту», «Про освіту», Статутом Університету, Положенням про організацію наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності у Сумському державному університеті та іншими нормативними документами загальнодержавного і внутрішньоуніверситетського рівнів.

12.6. Організацію наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Університеті та її безпосереднє керівництво, планування, поточне управління здійснює проректор з наукової роботи в межах делегованих ректором повноважень. Функції управління та організації наукової діяльності проректор з наукової роботи здійснює через створені в Університеті структурні наукові підрозділи та дорадчі органи (наукова рада, координаційні ради за напрямками, експертні комісії тощо).

12.7. Фінансування наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності здійснюється за принципом багатоканальності за кошти державного бюджету та кошти, одержані на виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, надання наукових послуг на замовлення юридичних і фізичних осіб, кошти від державних та міжнародних фондів (гранти), інших джерел відповідно до законодавства.

12.8. Набуття, охорона та захист прав Університету та учасників освітнього процесу щодо результатів наукової, науково-технічної та інших видів діяльності забезпечуються відповідно до законодавства. Університет здійснює заходи з впровадження, включаючи трансфер технологій, об'єктів права інтелектуальної власності, майнові права на які ним набуто.

12.9. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність може провадитися Університетом, у тому числі через створені ним юридичні особи у випадках визначених Законом України «Про вищу освіту».

13. ДЖЕРЕЛА НАДХОДЖЕННЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ТА МАЙНА УНІВЕРСИТЕТУ

13.1. Матеріально-технічна база Університету включає будівлі, споруди, землю, комунікації, обладнання, транспортні засоби, службове житло та інші матеріальні цінності.

13.2. Відповідно до законодавства, із метою забезпечення статутної діяльності Університету МОН закріплює на основі права господарського відання будівлі, споруди, майнові комплекси, комунікації та службове житло.

13.3. Землекористування та реалізація прав власника земельних ділянок, у тому числі набуття відповідних прав на землю, здійснюються Університетом відповідно до Земельного кодексу України.

13.4. Майно закріплене за Університетом на праві господарського відання і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню, відчуженню, приватизації або використанню не за призначенням, передачі у власність юридичним, фізичним особам без згоди МОН та Конференції, крім випадків, передбачених законодавством.

Передача в оренду Університетом закріплених за ним на праві господарського відання об'єктів власності здійснюється за погодженням з МОН та Фондом державного майна України, без права їх викупу відповідно до законодавства.

Будівлі, споруди й приміщення Університету повинні відповідати вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами. Якщо відповідні об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з особливими освітніми потребами, здійснюється їхнє розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Проектування, будівництво та реконструкція будівель, споруд і приміщень Університету здійснюються з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами.

13.5. Забороняється розміщення на території (земельній ділянці, що знаходиться в постійному користуванні Університету) та в будівлях Університету будь-яких об'єктів (рухомого та нерухомого майна) без відповідної згоди вченої ради Університету.

13.6. Фінансування Університету здійснюється за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету на умовах державного (регіонального) замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень.

13.7. Джерелами надходжень коштів та майна Університету є:

- 1) майно передане Університетові МОН;
- 2) асигнування, отримані із загального фонду Державного бюджету;
- 3) субвенції з місцевого бюджету;
- 4) безоплатні та благодійні внески, пожертвування юридичних і фізичних осіб;
- 5) надходження від надання платних послуг;
- 6) інше майно та кошти, отримані Університетом у спосіб не заборонений законодавством України.

Залучені кошти спрямовуються на провадження статутної діяльності Університету в порядку і на умовах, визначених законодавством та цим Статутом.

13.8. Університет у порядку, визначеному законом, та відповідно до цього Статуту має право:

1) власності на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за власні кошти або кошти державного чи місцевих бюджетів (крім випадків, визначених законом);

2) засновувати сталий фонд (ендаумент) Університету та розпоряджатися доходами від його використання відповідно до умов функціонування сталого фонду, а також отримувати майно, кошти і матеріальні цінності, зокрема будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби, від державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб, у тому числі як благодійну допомогу;

3) провадити фінансово-господарську діяльність в Україні та за кордоном;

4) використовувати майно, закріплене за ним на праві господарського відання, у тому числі для провадження господарської діяльності, передавати його в оренду та в користування відповідно до законодавства;

5) створювати власні або використовувати за договором інші матеріально-технічні бази для провадження освітньої, наукової, інноваційної або господарської діяльності;

6) створювати та розвивати власну базу соціально-побутових об'єктів, мережу спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних і культурно-мистецьких структурних підрозділів;

7) здійснювати капітальне будівництво, реконструкцію, проводити капітальний і поточний ремонт основних фондів;

8) спрямовувати кошти на соціальну підтримку науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників та осіб, які навчаються;

9) відкривати поточні та депозитні рахунки у національній та іноземній валюті відповідно до законодавства;

10) брати участь у формуванні статутного капіталу інноваційних структур і утворених за участю закладів вищої освіти малих підприємств, що розробляють і впроваджують інноваційну продукцію, шляхом внесення до них нематеріальних активів (майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності);

11) засновувати заклади освіти і наукові установи;

12) засновувати підприємства для провадження інноваційної та/або виробничої діяльності;

13) здійснювати перекази в іноземній валюті внесків за колективне членство у міжнародних освітніх і наукових асоціаціях, а також за передплату на іноземні наукові видання та доступ до світових інформаційних мереж та баз даних;

14) шляхом внесення нематеріальних активів (майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності) брати участь у формуванні статутного капіталу інноваційних структур різних типів (наукових, технологічних парків, бізнес-інкубаторів тощо).

13.9. Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування можуть здійснювати фінансування Університету у встановленому законодавством порядку.

13.10. Залучені кошти спрямовуються на провадження статутної діяльності Університету в порядку і на умовах, визначених законодавством та Статутом Університету.

13.11. План асигнувань та кошторис Університету обов'язково включають витрати пов'язані з розвитком матеріально-технічної і лабораторної бази, із забезпеченням ліцензованої програмними продуктами для впровадження освітньої і наукової діяльності у всіх її складових та реалізацією завдань його розвитку.

13.12. Співробітники та особи, які навчаються, користуються виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами Університету у порядку, передбаченому відповідними Положеннями, затвердженими вченою радою Університету.

13.13. Забороняється розподіляти отримані доходи (прибутки) або їх частини серед засновників, працівників Університету (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління

Університету та інших пов'язаних з ними осіб. Доходи (прибутки) Університету витрачаються виключно для фінансування видатків на утримання Університету, виконання статутних завдань і досягнення мети Університету та на оплату праці працівників Університету.

13.14. Фінансування Університету здійснюється за рахунок коштів:

1) загального фонду який формується за рахунок коштів на підготовку фахівців у межах державного замовлення та проведення науково-дослідних робіт;

2) спеціального фонду, який формується за рахунок: доходів від надання платних освітніх послуг; надходжень від господарської діяльності, плати за оренду приміщень і майна; коштів, одержаних за підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації фахівців, надання додаткових освітніх послуг згідно з укладеними договорами з юридичними й фізичними особами; інших доходів згідно із законодавством України.

13.15. Власні надходження Університету отримані від плати за послуги, що надаються згідно з освітньою, науковою та навчально-виробничою діяльністю, благодійні внески та гранти відповідно до рішення, ухваленого Вченою радою Університету, зараховуються на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальному органі Державної казначейської служби України, або на поточні та/або вкладні (депозитні) рахунки установ державних банків. Зазначені доходи, а також відсотки, отримані від розміщення коштів Університету на вкладних (депозитних) рахунках в установах державних банків, включаються до фінансового плану (кошторису) Університету, і можуть використовуватися для придбання майна і його використання, капітальне будівництво та ремонт приміщень, поліпшення матеріально-технічного, навчально-лабораторного, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу тощо в межах статутної діяльності Університету.

13.16. Кошти загального та спеціального фондів бюджету спрямовуються на виконання статутної діяльності за цільовими призначеннями на поточні та капітальні видатки Університету в межах виділених лімітів бюджетних асигнувань і кошторисів, які затверджує МОН.

13.17. Доходи (прибутки) Університету використовуються виключно для фінансування видатків на його утримання та реалізації мети, цілей, завдань та напрямів діяльності, визначених цим Статутом.

13.18. Кошти, отримані Університетом як плату за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів або за надання освітніх послуг, не можуть бути вилучені в дохід державного або місцевих бюджетів.

13.19. Університет може надавати платні послуги у встановленому законодавством порядку.

13.20. Платні освітні послуги можуть надаватися тими самими структурними підрозділами, що здійснюють освітній процес за державним замовленням, або утвореними для надання платних послуг окремими структурними підрозділами Університету, що діють на підставі положення, затвердженого відповідно до законодавства до цього Статуту.

14. ПОРЯДОК ЗВІТНОСТІ ТА КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

14.1. Університет як бюджетна установа, що утримується за рахунок коштів державного бюджету, складає та подає звітність відповідно до вимог бюджетного законодавства.

14.2. Університет самостійно здійснює оперативний, бухгалтерський та фінансовий облік своєї роботи, веде статистичну звітність, подає відомості на вимогу органів, яким законодавством України надано право контролю за відповідними напрямками діяльності.

14.3. Відокремлені структурні підрозділи Університету самостійно ведуть фінансово-господарську діяльність, оперативний, бухгалтерський та фінансовий облік своєї роботи, складають затверджені форми місячної, квартальної та річної звітності та подають їх до Університету, органам і установам відповідно до законодавства.

14.4. Ректор і головний бухгалтер Університету несуть персональну відповідальність за достовірність бухгалтерської, фінансової та статистичної звітності Університету.

14.5. Головний бухгалтер здійснює постійний контроль за додержанням порядку ведення бухгалтерського обліку.

14.6. Аудит діяльності Університету здійснюється згідно із законодавством України.

14.7. Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Університету, за його поданням, оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

14.8. Обов'язковому громадському обговоренню у трудовому колективі та колективі осіб, які навчаються, підлягають бюджет Університету, його видатки та доходи, стан майна та порядок його використання.

14.9. Статут та інші документи Університету, якими регулюється порядок здійснення освітнього процесу, інформація про склад його керівних органів, а також бюджет Університету та річний, у тому числі фінансовий, звіт оприлюднюються на офіційному вебсайті Університету.

14.10. Університет зобов'язаний публікувати на своєму офіційному вебсайті: кошторис Університету на поточний рік та всі зміни до нього; звіти про надходження та використання коштів; інформацію щодо проведення тендерних процедур; штатний розпис на поточний рік; іншу інформацію визначену законодавством та загальнодержавною нормативною базою.

15. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ УНІВЕРСИТЕТУ

15.1. Статут Університету погоджується Конференцією за поданням вченої ради Університету та подається до МОН на затвердження.

15.2. Зміни та доповнення до Статуту оформлюються шляхом викладення його в новій редакції та затверджуються у тому ж порядку, що й сам Статут.

16. ПОРЯДОК РЕОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

16.1. Ліквідація і реорганізація (злиття, приєднання, поділ, перетворення) Університету здійснюються відповідно до законодавства.

16.2. Ліквідація Університету здійснюється ліквідаційною комісією, яка створюється МОН. До складу ліквідаційної комісії входять представники МОН та Університету. Порядок, а також строк заявлення кредиторами своїх вимог до Університету, що припиняється, визначаються МОН.

16.3. Із моменту призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження щодо управління справами Університету. Ліквідаційна комісія складає ліквідаційний баланс Університету й подає його для затвердження МОН. Кредиторам та іншим юридичним особам, які перебувають у договірних відносинах з Університетом, повідомляється про його ліквідацію у письмовій формі. У разі припинення діяльності Університету (у результаті ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) його активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до державного бюджету.

Під час ліквідації та реорганізації Університету вивільнюваним працівникам гарантується додержання їх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

Реорганізація чи ліквідація Університету не повинна порушувати права та інтереси осіб, які навчаються в Університеті.

16.4. Університет вважається таким, що припинив свою діяльність, з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про її припинення.

Ректор

Василь КАРПУША

Прошиго і пронумеровано

36 аркушів

Ректор СумДУ

Василь КАРПІУША

